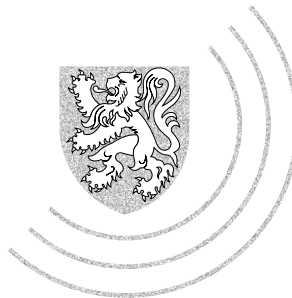

V L A A M S P A R L E M E N T

stuk **403** (2009-2010) – Nr. 1
ingediend op 1 maart 2010 (2009-2010)

Voorstel van decreet

van mevrouw Vera Van der Borcht en de heren Jean-Jacques De Gucht,
Marnic De Meulemeester, Filip Anthuenis, Peter Gysbrechts en Sven Gatz

houdende wijziging van het decreet van 16 januari 2004
op de begraafplaatsen en de lijkbezorging,
wat de privaatrechtelijke crematoria betreft

TOELICHTING

Volgens het huidige decreet kunnen enkel gemeenten of intergemeentelijke samenwerkingsverbanden crematoria oprichten en beheren. Het gevolg daarvan is dat in elke provincie slechts één of twee met belastinggeld gefinancierde crematoria zijn. Gezien het steeds toenemende aantal crematies in Vlaanderen blijkt dat niet meer voldoende en levert dat een aantal problemen op.

In de eerste plaats moeten familie en vrienden vaak grote afstanden rijden voor een crematie. Daarnaast zijn er steeds grotere wachttijden aangezien de capaciteit van de huidige crematoria niet meer voldoende is. Tot slot is er de steeds maar oplopende prijs die op dit ogenblik bijna 500 euro voor een verbranding bedraagt, wat 45% meer is dan vijf jaar geleden. Dat alles heeft enerzijds te maken met de monopoliepositie van de bestaande crematoria, maar ook met het gebrek aan financiële middelen bij de gemeenten om extra crematoria te bouwen. Bovendien zijn overheidsinstanties steeds gebonden aan de wet op de openbare aanbestedingen, wat de procedure vertraagt. Daarnaast is er ook nog de weerstand die de bouw van een crematorium oproept bij omwonenden. Dat is mede het gevolg van het feit dat crematoria enkel op gronden bestemd voor openbare nutsvoorzieningen kunnen worden gebouwd, waarbij uiteraard meer inwoners hinder kunnen ondervinden.

Terwijl de crematie en de feitelijke begraving nog steeds in handen zijn van de overheid, valt het op dat de volledige behandeling van het lichaam, van overlijden tot crematie (en dus alle handelingen met betrekking tot het administratief afhandelen van het overlijden, de aflegging, het vervoer, het organiseren van een plechtigheid en de kisting) in handen zijn van private ondernemingen, met name de begrafenisondernemers. Daarbij worden zelden of nooit overtredingen vastgesteld of zijn er aanwijzingen dat er op een oneerbiedige of onwettige wijze met de betrokken lichamen zou worden omgegaan. Er is dan ook geen enkele reden waarom de privésector ook geen crematorium zou kunnen uitbaten.

Dit voorstel wil daarom de mogelijkheid creëren dat ook privécrematoria onder de voorwaarden, vastgelegd door de Vlaamse Regering, zouden kunnen worden opgericht bijvoorbeeld door een aantal begrafenisondernemers die zouden kunnen samenwerken om één technisch crematorium te bouwen. Die manier van werken heeft het voordeel dat privékapitaal kan worden ingeschakeld en dat de gemeenten ook op dat vlak kunnen worden ontlast van een prangende opdracht. Aangezien een privéonderneming niet gebonden is aan de wet op de openbare aanbestedingen, kan het betrokken crematorium ook sneller worden gerealiseerd. Aan te bevelen valt trouwens om de bouw van technische crematoria ook mogelijk te maken op industrieterreinen waar minder omwonenden zijn en waar de potentiële hinder dus ook veel minder is met als gevolg een lagere weerstand bij het aanvragen van een bouwvergunning.

De afscheidsplechtigheid kan dan plaatsvinden bijvoorbeeld in de aula van de begrafenisondernemer, een gemeentelijke of enige andere accommodatie die dicht bij de woonplaats van de nabestaanden en de familie is gevestigd, zodat niet langer nutteloos grote afstanden hoeven te worden afgelegd. Om dat mogelijk te maken werd gelijktijdig met dit voorstel van decreet een voorstel van resolutie ingediend waarin aan de Vlaamse Regering wordt gevraagd om de uitvoeringsbesluiten van en de omzendbrieven bij de Codex Ruimtelijke Ordening op korte termijn aan te passen zodat de bouw van de technische eenheid van een crematorium in industriegebieden mogelijk wordt. Op die wijze kan snel werk worden gemaakt van de bouw van broodnodige extra crematoria en kan de kostprijs voor de nabestaanden worden verminderd.

Het is geenszins de bedoeling om intergemeentelijke crematoria onmogelijk te maken. Tevens wordt het principe dat begraving of bijzetting van de urnen en het uitstrooien van

de as enkel kan op terrein onder beheer van een begraafplaats of een intergemeentelijk crematorium, volledig behouden.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Dit artikel schrapt het tweede lid van artikel 2 van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging, waardoor de beperking dat enkel een gemeente of een intergemeentelijk samenwerkingsverband een crematorium kan oprichten, wordt opgeheven. Daardoor wordt het ook mogelijk dat private initiatiefnemers die activiteit kunnen uitoefenen, zonder daarom de gemeenten of intergemeentelijke samenwerkingsverbanden uit te sluiten.

Dit artikel wijzigt eveneens het derde lid van artikel 2 van hetzelfde decreet door het toevoegen van een bepaling waardoor duidelijk wordt bepaald dat enkel op begraafplaatsen en intergemeentelijke crematoria begravingen en bijzettingen van urnen kunnen plaatsvinden of assen uitgestrooid kunnen worden.

Artikel 3

Dit artikel wijzigt artikel 4 van hetzelfde decreet waardoor het gezag, de politionele bevoegdheid en het toezicht van de gemeenteoverheden die ervoor zorgen dat er geen wanorde heerst, en dat er geen handelingen in strijd met de eerbied voor de doden worden verricht ook wat de privaatrechtelijke crematoria betreft, worden uitgeoefend door de overheid van de gemeente waar het crematorium zich bevindt

Vera VAN DER BORGHT
Jean-Jacques DE GUCHT
Marnic DE MEULEMEESTER
Filip ANTHUENIS
Peter GYSBRECHTS
Sven GATZ

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 2 van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het tweede lid wordt opgeheven;

2° aan het derde lid wordt de volgende zin toegevoegd:

“Op terreinen onder beheer van een privaatrechtelijk crematorium mogen geen begravingen of bijzettingen van urnen plaatsvinden en mag geen as van gecremeerde lijken worden uitgestrooid.”.

Art. 3. Aan artikel 4 van hetzelfde decreet wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Op de privaatrechtelijke crematoria worden de in het eerste lid bedoelde bevoegdheden uitgeoefend door de overheid van de gemeente waar het crematorium ligt.”.

Vera VAN DER BORGHT
Jean-Jacques DE GUCHT
Marnic DE MEULEMEESTER
Filip ANTHUENIS
Peter GYSBRECHTS
Sven GATZ